

Keskuskauppakamarin Suuri Vientipäivä rohkaisee menestymään ja kasvamaan maailman markkinoilla

Keskuskauppakamarin Suuri Vientipäivä 8.2.2022 sai kiitosta ajankohtaisuudestaan. Yritykset janoavat tietoa kauppapolitiikasta, ulkomaankaupan pullonkauloista ja markkinamahdollisuuksista epävarmassa maailmassa. Tapahtuman tavoitteena on paitsi jakaa ajankohtaista tietoa, myös kannustaa suomalaisia yrityksiä kasvamaan kansainvälistymällä.

Geopolitiikan pelot nousussa

Suuren Vientipäivän geopolitiittiset puheenvuorot kiinnostivat. EU-yliopiston professorin Alexander Stubbin mukaan sekavuus ja rauhattomuus määrittelevät kuluvaan vuosikymmentä. Valta on monissa käsissä. Vallan käyttäjä vaihtelee asian mukaan. Aseena voidaan käyttää teknologiaa, dataa, kauppaa, kulttuuria tai ilmastoja. Hän toteaa, että luulimme elävämme maailmassa, jossa teknologia tuo meitä yhteen, mutta nyt se ajaa meitä erilleen. Esimerkkeinä mm. informaation nopeus, disinformaation levittämisen helppous tai hybridi-vaikuttaminen. Stubbin mukaan maailma elää uutta, sekavaa aikaa, jossa valta tulee olemaan monissa käsissä. Se kuka tulee hallitsemaan teknologiaa; tekoälyä, dataa, robotiikkaa, käyttää myös valtaa.

Mika Aaltolan mukaan geopolitiikan vanhat pelot nousevat pintaan viimeaikaisia tapahtumia seurattaessa. Pitkään ajateltiin, että suurvallat normalisoituvat eivätkä ne sotilaallisin keinoin vahvista asemiaan. Aaltola pohti Venäjän nykytilaa todeten, että maassa on palattu nostalgiseen suurvaltahistoriaan. Maassa ei ole oppositiota, joka haastaisi nykyistä vallankäyttöä. Demokratiassa näin olisi. Venäjällä on kyllästytty lännen rooliin opettajana oikealle tielle. Venäjän toimet Ukrainan rajoilla huolestuttavat ja länsi pohtii uusia sanktioita Venäjälle. Yhdysvallat näkee maailman rahavirtojen liikkeitä ja käyttää paljon sanktioita. Sanktioilla on aina vaikutuksia myös muihin kuin sanktioiden kohteisiin. Ulko- ja turvallisuuspolitiikka kietoutuu kauppapolitiikkaan.

Vientinäköymät positiivisia sumusta huolimatta

Keskuskauppakamarin tuoreen vientikyselyn mukaan 71 prosenttia yrityksistä arvioi vientinsä kasvavan vuonna 2022. Koronan väistyessä suomalaiselle osaamiselle on avautunut talouden kasvun, mittavien elvytystoimien ja vihreiden hankkeiden myötä valtavasti uusia markkinamahdollisuuksia. Vastausten mukaan yritysten vientiä haittaavat eniten logistiikkaan ja hankintaan liittyvät ongelmat. Yritykset arvioivat erityisesti kuljetushäiriöiden, kasvavien kulujen,

tuotantoketjuhaasteiden ja osaajapulan haittaavan vientiä. Kyselyn mukaan myös suurvaltajännitteet, pakotteiden uhka ja Venäjän toiminta lähialueilla vaikuttavat vientiyritysten toimintaan.

Ministeri Lintilä nosti myös esille kasvun esteitä. Ministeri yhtyi laajaan ja syvään huoleen osaavan työvoiman saatavuudesta Suomessa, mikä on muodostumassa yritysten kansainvälisen kilpailukyvyn esteeksi. Suomi tarvitsee kipeästi osaajien maahanmuuttoa. Toimia on tehty ja lisää luvataan. Yritysten näkökulmasta vaikuttavia toimia oleskelulupaprosessien nopeuttamiseksi tarvitaan pikaisesti.

Epävarmuudesta huolimatta maailma on täynnä mahdollisuuksia suomalaisille yrityksille. Niiden konkretisoituminen kaupaksi vaatii kovaa työtä. Apua on tarjolla kotimaassa ja maailmalla. Alivaltiosihteri Nina Vaskunlahti ulkoministeriöstä palautti osallistujien mieleen Team Finland -verkoston palvelut sekä suurlähetystöjen ja FinnCham-verkostojen tuen yrityksille kohdemaissa. Vaskunlahti totesi viennin vaativan sitkeyttä, minkä vuoksi suhteiden rakentaminen on tärkeää. Läsnäololla rakennetaan suhteita. Suomella onkin laaja edustustoverkko. Erityisasiantuntijat tarjoavat tietoa ja verkottavat yrityksiä.

Vientiä edistetään uusin tavoin – yhteistyössä

Kansainvälistyessään yritykset tarvitsevat julkisen sektorin tukea. Ministeri Lintilä muistutti, että Business Finland myöntää Suomen kestäväen kasvun ohjelman kautta vuoteen 2023 mennessä jopa 530 miljoonaa euroa tukea yrityksille. Suurimmat haut koskevat energiajärjestelmän murrosta, teollisuuden sähköistämistä ja kiertotaloutta. Ministeri muistutti myös EU-maiden elvytysinvestoinneista sekä eri puolella maailmaa käynnissä olevista suurista hankkeista. Tietoa näistä löytyy Team Finland Market Opportunities -palvelusta. Markkinoita ja mahdollisuuksia suomalaiselle osaamiselle ja tuotteille on rajattomasti.

Vastuullisuuden merkitys korostuu yritysten kasvun ja kansainvälistymisen varmistajana. Vaatimukset sidosryhmiltä ja lainsäätäjiltä voimistuvat. UPM:n toimitusjohtaja Jussi Pesonen muistutti vastuullisuuden olevan UPM:lle ajattelutapa ja tärkeä kilpailutekijä. Bio-alkuisten tuotteiden kehittäminen on toiminnan ytimessä. UPM:n työ kestäväen kasvun edistämiseksi on lupaus asiakkaille, mutta myös yhteiskunnalle. Vastuullisuuden osalta on käynnissä kiehtova globaali kilpailu, jossa suomalaisilla yrityksillä on kaikki edellytykset erottautua joukosta, totesi Upright Projectin Annu Nieminen puheenvuorossaan. OP:n suuryritystutkimuksen mukaan 84 prosentilla yrityksistä on painetta uudistaa alihankintaketjuansa kasvaneiden vastuullisuusvelvoitteiden myötä.

Usein kuulemme, että ruotsalaiset valloittavat maailmaa suomalaisia paremmin. Suomalais-ruotsalaisen kauppakamarin paneelissa kuultiin, miten ruotsalaiset yritykset panostavat vahvaan yrityskulttuuriin, myyntiin ja markkinointiin. Verkottuminen maailmalla on ruotsalaisten dna:ssa. Moni jäi keskustelun päätyttyä pohtimaan, voisivatko suomalaiset viimein ottaa oppia läntisen naapurin maailmanvalloitusperiaatteista.

Music Finlandin toiminnanjohtaja Kaisa Rönkkö kertoi, että suomalaista musiikkia on viety maailmalle jo 1800-luvulta lähtien mestari-kisälliperiaatteella. Rönkkö uskoo vahvasti suomalaiseen musiikkiosaamiseen ja siihen, että seuraava Björk tulee Suomesta. Parannettavaa olisi "born to global" -ajattelun vahvistamisessa. Pianisti Iiro Rantalan viesti yrityksille on: "Lyöttäytykää yhteen musiikkialan kanssa. Meitä kuunnellaan globaalisti."

Epätasaista kehitystä, uusia mahdollisuuksia

Talouksien elpyminen koronapandemiasta on ollut epätasaista. Kasvanut kulutuskysyntä sekä energian ja kuljetusten kohonneet hinnat nostavat inflaatiota. Maailmantalouden kasvu on hidastunut viime vuoden 5,5 prosentista 4,4 prosenttiin. Palvelusektori on kärsinyt eniten, ja toimitusketjuissa on ollut ongelmia. WTO:n neuvottelut koskien sähköistä kauppaa ja ympäristökysymyksiä etenevät hyvin. Palveluiden kotimaisen sääntelyn sopimus saatiin valmiiksi vuonna 2021. WTO:n uudistaminen ei tapahdu hetkessä, mutta se tulisi tehdä, ja siihen tulisi sitoutua, totesi Kansainvälisen kauppakamarin ICC:n apulaisjohtaja Damien Bruckard.

Kiinan markkinat ovat yhä tärkeitä yrityksille. Saksalaiset yritykset suhtautuvat uuteen vuoteen toiveikkaasti ja sitoutuminen Kiinaan on edelleen lujaa. Kiinan talouspolitiikan suuntaukset kohti "omavaraisuutta" näyttävät kuitenkin jättäneen jälkensä: tasa-arvoisen kohtelun puutteesta on tullut merkittävin sääntelyhaaste saksalaisten yritysten liiketoiminnalle Kiinassa, sanoi Jens Hildebrandt Saksalais-Kiinalaisesta Kauppakamarista.

Yritykset joutuvat harkitsemaan toimitusketjuja uudesta näkökulmasta. Ne punnitsevat eroja alueellisten ja maailmanlaajuisten toimitusketjujen välillä tilanteessa, jossa kustannukset nousevat ja jossa merkkejä deglobalisaatiosta alkaa näkyä. Aiemmin kiinnostaneilta Aasian markkinoilta siirrytään Baltian maihin ja muille lähialueille, jolloin pohjoisesta tulee uusi liikenteen keskus. Pohjoiseen Eurooppaan investoidaan jatkossa massiivisia summia. Suomi hyötyy tulevista muutoksista ennen kaikkea maantieteellisen asemansa ansioista, painotti Jens-Christian Pastille, Rödl & Partner Asianajotoimistosta.

Ajankohtaista tietoa kansainvälisestä kaupasta ja vinkkejä maailmalla menestymiseen luvassa jälleen ensi vuoden Suuressa Vientipäivässä 7.2.2023 – tervetuloa mukaan!